

NL

AALDERT VAN SOEST nd.nl/binnenland BEELD ELJEE

De kritische ogen van de inspecteur

... Tijdens een bezoek aan een school in Staphorst, praat onderwijsinspecteur Bauke Milo in bijna alle groepen ook even met een leerling.

... Leerkrachten vinden zijn benadering erg zakelijk, maar Milo herkent zich niet in de kritiek op de inspectie als 'kille controleur'.

► STAPHORST

Joanne, Esther, Julia en Lisanne mogen direct aan hun sommen beginnen. Als ze klaar zijn kunnen ze in de rekenkast op de gang hun extra taken vinden. De overige kinderen in groep 7 horen hoe juf Broekhuizen de eerste drie sommen uitlegt. Maar zodra een leerling denkt dat hij het snapt, hoeft hij niet langer te luisteren, maar begint hij aan zijn werk. Als uiteindelijk iedereen bezig is – 'ik wil geen vragen meer', stelt de juf nadrukkelijk – loopt ze naar een groepje leerlingen voorin de klas om hen nog wat extra uitleg te geven.

Achterin de klas knikt schoolinspecteur Bauke Milo (38) instemmend. 'Goed gedaan, zo moet het.'

Milo neemt tijdens zijn bezoek aan de Prins Mauritschool in Staphorst een kijkje in vijf groepen. Hij is er zo'n 25 minuten in de klas, ziet hoe de les wordt ingericht, bekijkt de groepsmap en hurkt even neer bij de tafeltjes van een paar leerlingen. 'Even vragen wat ze doen en kijken of de instructie duidelijk is.'

Zwols Model

In elke groepsmap treft de inspecteur een overzichtje aan van het Zwols Model, dat de school hanteert. Het is een methode om verschillende groepen leerlingen binnen een klas te laten werken op hun eigen niveau. 'Als je beweert dat je volgens dat model werkt, moet je het ook waarmaken', zegt Milo. Maar zo goed als dat in groep 7 gaat, ziet hij dit nog niet overal terug. Op een zeker moment wijst hij tijdens een leesles op een groepje slimmere leerlingen. Ze zitten bij elkaar en zijn zelfstandig aan het werk gezet. Milo gaat even bij hen kijken en ziet dat het de leerlingen niet duidelijk is wat ze precies

moeten doen. Hun mogelijkheden worden nu niet optimaal benut, stelt hij. 'Terwijl er juist zoveel in hen zit.' De inspecteur let vandaag extra goed op wat met een vakterm 'differentiatie in de klas' heet, oftewel: lesgeven op verschillende niveaus in één klas. De Staphorster school scoorde op dit punt anderhalf jaar geleden onvoldoende. Er is sinds die tijd hard gewerkt aan dit aspect van het onderwijs, blijkt uit de gesprekken later op de dag. Intern begeleider Ridy ten Cate heeft er veel over gesproken met de leerkrachten. Ook de docenten zelf geven aan er bewust mee aan de slag te zijn gegaan. 'Heel goed', complimenteert Milo hen. 'Het begin is er, maar praat er nog eens met elkaar over als team. Want in de ene groep functioneert het nu beter dan in de andere.'

Cito-eindscores

Het is een spannend inspectiebezoek voor de Prins Mauritschool. De kwaliteit van de school was altijd op orde,

maar anderhalf jaar geleden bestempelde de inspectie de school ineens als 'zwak'. Een belangrijke reden was dat de Cito-eindscores van de kinderen drie opeenvolgende jaren onder de norm was. Er werd een afspraak gemaakt: in het voorjaar van 2011 moet de kwaliteit verbeterd zijn. De inspecteur is nu weer op bezoek om te kijken of dat gelukt is.

Er is veel verbeterd, kan de school hem verzekeren. Niet zonder trots toont intern begeleider Ten Cate de meest recente scores: ruim boven de inspectienormen. Alles wijst erop dat ook de score van de Cito-eindtoets goed zal uitpakken. Om dit resultaat te bereiken zette de school onder meer leesmoeders in om zwakke leerlingen te begeleiden bij het technisch lezen. Er werd een nieuwe methode voor begrijpend lezen aangeschaft en schoolbreed is dagelijks extra gewerkt aan het vak rekenen. Per vak stelde de school streefdoelen. 'Het hele team heeft zich maximaal ingezet om een kwaliteits-

slag te maken', benadrukt directeur Arend Kin.

Voor Milo is al snel duidelijk dat de opbrengsten op orde zijn. Toch blijft hij kritisch. Voor de zwakke leerlingen zijn zorgplannen geschreven, maar daarin wil hij de individuele analyse per leerling nog gedetailleerder zien. 'Wat is de reden dat dit kind minder goed scoort? Op basis van die analyse kan per leerling voor een specifieke aanpak worden gekozen.' Hij krijgt als antwoord dat weliswaar niet alles tot in detail op papier staat, maar dat de docenten wel degelijk inzicht hebben in de achtergrond van het probleem. Bovendien werken op de school bijna allemaal 'fulltimers', zodat het minder noodzakelijk is om zaken zo minutieus op papier te zetten.

Milo gelooft het graag, maar laat de school er niet mee weggomen. 'Als een leraar uitvalt, moet zijn vervanger snel kunnen zien wat er met een leerling aan de hand is.' Hij waarschuwt voor een te algemene aanpak. 'Extra oefenen levert altijd resultaat op, maar gericht extra oefenen levert nog betere resultaten op. Daar gaat het om in de leerlingenzorg.'

taalfout

Directeur Arend Kin loopt al bijna veertig jaar mee in het vak. Hij ondergaat het inspectiebezoek rustig, maar ook gespannen, geeft hij eerlijk toe. 'Ik denk dat er geen directeur is die kan zeggen: "Daar draai ik mijn hand niet voor om." Ze kijken toch heel kritisch naar je school.'

Hij vertelt hoe het een jaar of veertig geleden ging. 'We moesten toen onder meer een leerplan opsturen naar de inspectie. Ik heb het wel meegemaakt dat de inspectie daarin een taalfout aanstreepte. Dan moest je het vervolgens nog een keer opsturen, maar dan foutloos.'

De Onderwijsinspectie kijkt tegenwoordig naar heel andere zaken, wil Kin er maar mee zeggen: 'Als de inspecteur destijds op bezoek kwam, wilde hij het lesrooster hebben. Hij lette dan nauwkeurig op of er bijvoorbeeld geen rekenen werd gegeven op het moment dat

taal aan de beurt was. Er is wat dat betreft heel veel veranderd.' De kwesties waarop Bauke Milo de basisschool beoordeelt, vallen ruwweg in de volgende categorieën uiteen: opbrengsten, leer-

NIET VOOR DE GEZELLIGHEID

Van de directeuren en bestuurders in het onderwijs vindt 87 procent dat de Onderwijsinspectie te veel waarde hecht aan cijfers en Citoscores. De inspectie zou volgens hen meer aandacht moeten besteden aan niet-meetbare zaken.

Dat bleek onlangs uit een enquête van de Besturenraad en het *Nederlands Dagblad* op protestants-christelijke scholen voor primair en voortgezet onderwijs. Veel directeuren uitte daarnaast kritiek op de 'afrekencultuur' in het onderwijs. Zij vinden dat de inspectie een 'kille controleur' is geworden. Twee derde van de directeuren ziet de inspectie dan ook niet als een goede partner bij innovaties op school. Inspecteur Bauke Milo herkent dat beeld niet. 'Natuurlijk, ik kom hier niet voor de gezelligheid', zeg hij. 'Maar is mijn bezoek kil? Ik ervaar het heel anders en hoor ook heel andere dingen terug van directeuren.'

Sommigen zeggen juist dat het zonde zou zijn als de inspectie minder vaak op bezoek zou komen.'

Het docententeam op de Prins Mauritschool in Staphorst kan Milo's inschatting echter niet helemaal bevestigen. Een aantal leerkrachten vond het gesprek met de inspecteur tijdens de lunchpauze 'uitermate zakelijk'. Sommigen voelden zich daardoor belemmerd om zich uit te spreken.

Milo gaat niettemin voldaan naar huis als hij ziet dat op een school – door invloed van de inspectie – stappen zijn genomen om het onderwijs te verbeteren, zoals in Staphorst het geval is. Maar ook als hij een school slecht nieuws moet brengen, namelijk dat ze zwak of zeer zwak zijn, doet hij dat met overtuiging. 'Het hoort erbij. Je moet als inspecteur steeds beseffen dat je het doet voor de kinderen en hun ouders. Die hebben recht op goed onderwijs.'

REDACTIE BUITENLAND nd.nl/buitenland

Giftig water uit goudmijnen bedreigt Johannesburg

► JOHANNESBURG

ALS NIETS GEDAAN WORDT AAN HET SNEL STIJGENDE WATERPEIL IN BUITEN GEBUIK GESTELDE GOUDMIJNEN ROND JOHANNESBURG, BESTAAT DE KANS DAT ER VANUIT DE MIJNEN VERGIFTIGD WATER NAAR DE ZUID-AFRIKAANSE STAD STROOMT.

Dat staat in een in december door deskundigen opgesteld rapport, dat dezer dagen werd gepubliceerd op de website van het ministerie van Waterzaken. Volgens het rapport zou, als de autoriteiten niet ingrijpen, het eerste giftige water begin volgend jaar uit de mijnen kunnen weglekken.

De gifstoffen komen uit mijnschachten die ruim een eeuw geleden gegraven werden en van waaruit gangen tot kilometers ver onder de stad doorlopen. In de schachten is water gelopen, waarin de loop van vele jaren allerlei schadelijke chemische stoffen zijn opgelost. Zo is een giftige smurrie ontstaan.

Het water in de schachten stijgt nu zo snel, dat volgens de deskundigen de kans bestaat, dat het overloopt naar laaggelegen gebieden, bijvoorbeeld in de omgeving van het bij toeristen populaire amusementspark Gold Reef City, dat gebouwd is op een oude goudmijn. Het water kan schade aanrichten aan eigendommen en infrastructuur. De opstellers van het rapport bevelen de autoriteiten aan onmiddellijk te beginnen met het plaatsen van pompen en het opzetten van controlestations bij de oude mijnen. Vooral met het draineren van de mijnen, waarvan het tunnelsysteem reikt onder het westelijke, centrale en oostelijke deel van Johannesburg, zou haast geboden zijn. Minister Trevor Manuel (Nationale Planning) vindt dat er geen reden is voor paniek. Hij denkt dat het mogelijk is, tegen maart volgend jaar werkende pompstations in het gebied te hebben. <

advertenties

VERTEL ONS UW VERHAAL

ndmeedenken.nl

Ga naar

ndmeedenken.nl

NL

REDACTIE POLITIEK nd.nl/politiek BEELD NEDERLANDS DAGBLAD / JACO KLAMER

CU en SGP vallen over geld voor Palestijnse organisaties

► JERUZALEM

DE KAMERLEDEN JOËL VOORDEWIND (CHRISTENUNIE) EN KEES VAN DER STAAIJ (SGP) WILLEN HET NEDERLANDS SUBSIDIEBELEID VOOR HET MIDDEN-OOSTEN HERZIEN.

Tijdens het bezoek van een Kamerdelegatie kwamen ze erachter dat enkele Palestijnse organisaties twintig miljoen euro opstrijken van de Nederlandse regering. Terwijl die organisaties Israël niet erkennen als onafhankelijke staat en haat zaaien tegen dat land, onder andere in schoolboeken. Een organisatie als 'Palestine Agriculture Relief Committee' roept ook op tot een boycot van Israël. Deze organisatie kreeg in 2008 en 2009 7,6 miljoen euro van de Nederlandse regering.

Voordewind: 'Nederland is voor een tweestatenoplossing, dan is het heel raar als we het tegendeel van die oplossing gaan financieren.' Van der Staaij sluit zich daarbij aan. 'Als we activiteiten in het Midden-Oosten financieren dan moet dat wel passen in het constructieve beleid dat Nederland voorstaat.' Beide Kamerleden willen minister Uri Rosenthal (Buitenlandse Zaken) bij terugkomst hierover aan de tand voelen.

Joël Voordewind

Kees van der Staaij

In Israël leven grote zorgen over de revolutionaire ontwikkelingen in de buurlanden, zo hebben Voordewind en van der Staaij ervaren tijdens hun reis. Israël heeft met Egypte en Jordanië een vredesverdrag. Nu alles in beweging is en de onrust in die landen groot is, nemen de zorgen in Israël toe.

ter dood veroordeeld

'De Moslimbroederschap in Egypte wil dat vredesverdrag opzeggen', zegt Voordewind. Uit een recente opiniepeiling in Egypte zou blijken dat tachtig procent van de Egyptenaren er voor is dat een moslim die christen wordt ter dood veroordeeld moet worden. 'Vrijheid voor de mensen in de Arabische landen is toe te juichen, maar wat krijg je ervoor terug', zo omschrijft de ChristenUnie-poli-

ticus het gevoelen bij de Israëliëse gesprekspartners.

Van der Staaij vreest ook dat Iran de machtspositie die het nu heeft wil uitbreiden naar de landen die in verwarving zijn. 'Neem Jordanië, ook daar is een radicale groep verwant aan de Moslim Broederschap. Gaan die talibaniseren of ontwikkelen ze zich in democratische zin en hebben ze oog voor de rechten van minderheden?'

De Kamerdelegatie heeft in Israël gesprekken gevoerd met minister Avigdor Lieberman (Buitenlandse Zaken) en met denktanks, zowel van rechtse als van linkse overtuiging. Maandag keert de delegatie naar Nederland terug. De linkse partijen reisden niet mee, omdat ze van de regering in Israël geen toestemming kregen Gaza te bezoeken. <

achterin het klaslokaal

Schoolinspecteur Bauke Milo (midden) in gesprek met directeur Arend Kin en intern begeleider Ridy ten Cate.

lingenzorg, kwaliteitszorg en de inhoud van de lessen. Milo bestrijdt dat dit laatste aspect de school beknot in de vrijheid van inrichting. 'Wij kijken of de school aan een aantal randvoorwaar-

den voldoet, maar daarbinnen heeft de school alle ruimte.' Maar wat als een school bijvoorbeeld gelooft in klassikaal lesgeven? Een docent die aan de hele klas hetzelfde ver-

haal vertelt? 'Dan krijgt de school een min op het punt van differentiatie', antwoordt Milo. 'Scholen hebben veel keuze in hoe ze omgaan met verschillende niveaus in de klas. Maar je moet er wel

iets mee doen, want homogene groepen bestaan niet. In eerste instantie was er vooral aandacht voor de zwakere leerlingen, tegenwoordig kijken we ook meer naar de hoger begaafde leerlingen.'

psalm

Is de vrijheid van inrichting volgens Milo gegarandeerd, de vrijheid van richting is dat zeker. Aan het begin van de dag kijkt de inspecteur wel even verbaasd op als in het lokaal naast hem een psalm wordt aangegeven met een volume waar je u tegen zegt. 'Maar 't vrome volk in U verheugd, zal huppelen van zielevreugd, daar zij hun wens verkrijgen', klinkt het uit volle borst. Ook valt het Milo op dat de Staphorster kinderen bedeesder zijn dan in steden als Utrecht of Den Haag. Maar de identiteit van de school, het schoolklimaat, godsdienstlessen, de wettelijke plicht tot burgerschapsvorming, het komt allemaal niet ter sprake tijdens het bezoek. 'De richting van de school valt volledig buiten het inspectietoezicht', licht Milo toe. 'De inspectie kan wel controleren op burgerschapsvorming of schoolklimaat. Soms doen we dat in een steekproef. Maar het zit niet meer in het standaardtoezicht. In een regulier bezoek besteden we daar alleen aandacht aan als er een aanleiding voor is.'

Een school die de kwaliteit op orde heeft, krijgt normaal gesproken eens in de vier jaar een inspecteur over de vloer. Zo'n bezoek duurt dan een halve dag.

Toch is de invloed van de inspectie behoorlijk groot, zeker wanneer een school het stempel 'zwak' of 'zeer zwak' krijgt. Het team van de Staphorster basisschool is dan ook blij als Milo al in de middagpauze meedeelt dat het stempel 'zwak' eraf gaat. De verbeteringen kunnen nog verder vorm krijgen, maar de inspectie 'trekt zijn handen weer van de school af.'

Voor de school overigens geen reden om op de lauweren te gaan rusten. 'We gaan op deze weg verder', klinkt het meermalen. En wat dat etiket 'zwak' betreft: 'Dat was eens en nooit weer.'

RENÉ FRANSEN nd.nl/wetenschap

RECORD AANTAL 'AARDSCHEERDERS'

► MAUNA KEA

Amerikaanse sterrenkundigen hebben een record gevestigd: in één nacht hebben ze negentien nieuwe asteroïden gevonden waarvan de baan in de buurt van die van de aarde komt. Er lopen al langere tijd programma's om de baan van zulke 'aardscheerders' in beeld te brengen, omdat er een kleine kans bestaat dat er ooit een met de aarde in botsing komt.

Op het Mauna Kea-observatorium van de universiteit van Hawaï wordt de sterrenhemel nauwlettend in de gaten gehouden met een telescoop, gekoppeld aan speciale software. Asteroïden – steenklompen van enkele kilometers doorsnee – draaien om de zon in een baan die meestal tussen die van de planeten Mars en Jupiter ligt. Maar door botsingen kan hun baan gaan afwijken en kunnen de steenbrokken in de buurt van de aarde komen. Asteroïden verraden hun aanwezigheid doordat ze niet dezelfde baan aan de hemel volgen als de sterren. Speciale software kan deze afwijkende objecten uit digitale opnamen halen.

Op deze manier zijn door het Mauna Kea observatorium in de nacht van 29 januari 30 mogelijke asteroïden gevonden. Om te bevestigen dat hun baan in de buurt van die van de aarde komt, moeten ze in de volgende paar nachten opnieuw worden waargenomen. Dat gebeurde met behulp van verschillende andere telescopen. Zo'n vervolgwarneming lukte voor 19 van deze objecten, aldus het observatorium in een bericht dat gisteren naar buiten kwam. Of hun baan echt gevaarlijk dicht bij de aarde komt, staat nog niet vast. Daar zijn meer waarnemingen voor nodig.

De waarnemingen op Mauna Kea zijn onder meer door ruimtevaartorganisatie NASA en de Amerikaanse luchtmacht betaald. Doel van het programma is om gevaarlijke asteroïden tijdig op te merken, in de hoop dat maatregelen kunnen worden genomen om een botsing te voorkomen.

NL

REDACTIE BINNENLAND

Nieuwe website voor christelijke jongeren

► HARDERWIJK Stichting Jongeren en de Bijbel introduceert vanmiddag om twaalf uur de website Leap Online. Deze nieuws- en opiniewebsite is gericht op christelijke jongvolwassenen in de leeftijd van 18-35 jaar. Aan de site werken voornamelijk vrijwilligers mee. Op de website staat christelijk en niet-christelijk nieuws, dat dagelijks wordt vernieuwd. Leap Online is gebaseerd op de studentenkrant *Leap*, die de stichting van 2009 tot 2010 uitgaf. De website had vorig jaar september al online moeten zijn, maar liep enige vertraging op. <

EU

ANP

'Extremisten wilden paus vermoorden'

► ROME De Italiaanse politie heeft zes radicale moslims opgepakt, die een aanslag in Europa zouden voorbereiden. Dat heeft het Italiaanse persbureau ANSA gisteren gemeld. Een doelwit van de extremisten zou paus Benedictus XVI zijn. De zes Marokkaanse mannen woonden in de Noord-Italiaanse stad Brescia of daar in de buurt. <

advertenties

Doopcadeau nodig?
Ga naar www.arkmedia.nl
Uitgebreid assortiment doopcadeaus
ark media

Barletta
- GRONINGEN -
Tapijten • Laminaat • Gordijnen • Karpetten •
Ulgersmaweg 24 • 9731 BT Groningen
050-510 429 • www.barletta.nl

OVERDWARSD

PIET H. DE JONG nd.nl/politiek BEELD GPD / HARMEN DE JONG

WILDERS KRIJGT ZIJN GEPEPERDE CAMPAGNE

► GEERT WILDERS WORDT OP ZIJN WENKEN BEDIEND. HIJ VOND DAT DE CAMPAGNE VAN ZIJN VRIENDEN OP RECHTS, VVD EN CDA, WEL WAT PEPPER KON GEBRUIKEN.

► DEN HAAG

Kort na de vraag van Wilders om peper haalde staatssecretaris Henk Bleker (CDA) hard uit naar de PVV. Daarna liet Wilders weten dat het tijd was voor de CDA'er om weer even door de knieën te gaan. Gisteren deed Wilders' oude VVD-makker Frans Weisglas een flinke duit in de PVV-zak. De oud-Kamervoorzitter leverde een gepeperde opiniebijdrage in de *Volkskrant*. Het is goed als de coalitie, samen met de PVV, volgende week geen meerderheid in de Eerste Kamer haalt, was zijn stelling. Als dat het geval is, dan is het kabinet-Rutte, in de visie van Weisglas, pas echt een minderheidskabinet. Als Rutte ook in de Senaat bij de oppositie langs moet om een meerderheid te verkrijgen dan kan het kabinet 'zich bevrijden van het juk van gedoogpartner PVV'.

Frans Weisglas

Die bevrijding is voor Weisglas een aanlokkelijk perspectief, laat hij de lezers weten. Het dualisme tussen kabinet en Kamers zal tot bloei komen en de positie van de PVV zal 'minder relevant worden', redeneert Weisglas. De positie van de PVV is er op dit moment een van 'bovenmatige invloed op de coalitie'. Vandaar het verkapte stemadvies van de

VVD-dissident om zo te stemmen dat Rutte en zijn politieke vrienden woensdag in het stof bijten. Alsof er nog niet genoeg peper is rond gestrooid, blaast ook een andere VVD-coryfee zijn partijtje mee. In een interview, dat *Het Financieel Dagblad* vandaag afdrukt, met Frank de Grave zegt deze dat de strategie van de VVD bewaarheid wordt. De VVD-top heeft bewust gekozen de 'PVV te neutraliseren'. Het gedoogakkoord is daarvan een uitwerking. De Grave ziet de eerste tekenen van de neutralisatie van de PVV al voor zich. Eerst was de partij van Wilders tegen het aanbesteden van het openbaar vervoer. Nu 'moeten ze zaken doen', stelt de Grave vast. Zo verandert de PVV, volgens hem, van 'toon en stijl'. Wilders voelde zich geroepen om via twitter De Grave direct van repliek te dienen. Om te laten zien dat de PVV-stijl nog niet ten grave is gedragen liet hij deze tweet los: 'Frank de Grave is volledig de weg kwijt. De linksliberaal denkt de PVV te kunnen absorberen. Onnozele en arrogante regententpolitiek pur sang.' Waar een oproep tot peper in de campagne al niet toe kan leiden.